

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
YUNANİSTAN ARASINDAKİ
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASI
ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti ve Yunanistan Cumhuriyeti (bundan böyle Taraflar olarak adlandırılacaklardır), Özellikle bir Taraf yatırımcılarının, diğer Tarafın ülkesinde yapacakları yatırımlarla ilgili olmak üzere aralarındaki ekonomik işbirliğini arttırma arzusu ile,

Anılan yatırımların tabi olacağı uygulamalara ilişkin bir anlaşma akdini sermaye ve teknoloji akımı ile Tarafların ekonomik gelişimini teşvik edeceğini kabul ederek,

İstikrarlı bir yatırım ortamı meydana getirmek ve ekonomik kaynakların en etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere, yatırımların adil ve hakkaniyete uygun muameleye tabi tutulmasının gerektiği hususunda mutabık kalarak ve

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması için bir anlaşma yapılması kararıyla, Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I

Tanımla

İşbu Anlaşmada:

1. "Yatırımcı" terimi:

(a) Taraflardan her birinin yürürlükteki hukuk kurallarına göre vatandaşı

sayılan gerçek kişileri,

(b) Taraflardan her birinin yürürlükteki hukuk kurallarına uygun olarak kurulmuş veya örgütlenmiş, merkezleri veya ekonomik faaliyetleri Taraf Devletin ülkesinde mukim olan şirketleri, firmaları ya da iş ortaklıkları gibi tüzel kişileri ifade eder.

2. "Yatırım" terimi, ev sahibi Tarafın ülkesindeki kanun ve nizamlara uygun olarak her türlü mal varlığını; bunlarla kısıtlı olmamak koşuluyla, özellikle aşağıdakileri kapsar:

- (a) hisse senetleri, sermaye hisseleri ya da şirketlere iştirakin diğerk şekilleri,
- (b) yeniden yatırımda kullanılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan diğerk haklar,
- (c) taşınır ve taşınmaz mallar, aynı zamanda ipotek, rehin, itfa ve bağılı haklar gibi diğerk aynı haklar
- (d) fikri mülkiyet hakları
- (e) her bir Tarafın ülkesinde doğalk kaynakların aranması da dahil olmak üzere, kanunla, sözleşmeyle ya da idari kararlarla sağlanan iş imtiyazları
3. "Gelirler" terimi, bir yandan elde edilen, bunlarla kısıtlı olmamak kaydıyla; özellikle kar, faiz ve temettüleri ifade eder.
4. "Ülke" terimi, Tarafların, uluslararası hukuka göre arama, kullanma ve doğalk kaynakların muhafazası amacıyla üzerinde egemenlik veya kaza hakkının bulunduğu kara, kara suları ve deniz alanlarını ifade eder.

MADDE II

Uygulama Boyutları

İşbu Anlaşma, bir Tarafın yatırımcısının, diğerk Tarafın ülkesinde, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce yaptığı ve sonra yapacağı yatırımlar için uygulanacaktır. İşbu Anlaşma, yürürlüğe girmeden önceki ihtilaflar için uygulanmaz.

MADDE III

Yatırımların Teşviki, Korunması ve Muamelesi

1. Her bir Taraf, kendi ülkesinde diğerk Tarafın yatırımcılarının yatırım j yapmasını teşvik edecek ve ilgili kanun ve nizamlarına uygun olarak yatırımlara izin verecektir.
2. Yapılmış olan yatırımlar ve bir tarafın yatırımcılarının kazançları, her zaman için adil ve hakkaniyetle muamele görecektir ve diğerk Taraf ülkesinde tam koruma ve güvenlikten yararlanacaktır. Her bir Taraf, diğerk Tarafın yatırımcısının kendi ülkesinde yapacağı yatırımın işletilmesi, sağlanması ve kullanımı gibi konulan güvence altına alacak ve haklı görülmeyen ve ayrımcı önlemlerden etkilenmemesini temin edecektir.

3. Her bir Taraf, gerçekleştirilen bu yatırımlara, kendi yatırımcılarının ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına ve gelirlerine, benzer durumda uygulanandan - hangisi daha elverişli ise - daha az elverişli olmayan bir muamele uygulanmasını sağlayacaktır.

4. Her bir Taraf, diğer Tarafın yatırımcılarına, kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına, benzer durumda uygulanandan - hangisi daha elverişli ise - daha az elverişli olmayan bir muamele uygulanmasını sağlayacaktır.

5. Gerçek kişilerin giriş, ikamet ve çalışmalarına ilişkin kanun, düzenleme ve usullerinin uygulanmasına tabi olmak üzere;

(a) Bir Taraf, diğer Taraf yatırımcılarının ve bu yatırımcılar tarafından istihdam edilen kilit personelin ülkesine danışma veya temel teknik hizmetler dahil yatırımla

ilgili faaliyetler için giriş ve geçici kalış isteklerini iyi niyetle inceleyecektir.

(b) Bir tarafın tatbiki kabil kanunları ve düzenlemeleri uyarınca yasal olarak kurulmuş olan ve diğer tarafın yatırımcılarının yatırımı olan şirketlerin istihdam edecekleri üst düzey yönetici ve teknik personelini, uyruklarına bakılmaksızın, istedikleri gibi seçmelerine izin verilecektir.

6. İşbu Madde hükümleri, Taraflardan birinin, diğer Tarafın yatırımcılarına aşağıda belirtilen sebeplerden dolayı hiçbir özel muamele, tercih veya imtiyaz hakkı

tanınması anlamını taşımayacaktır:

(a) Halihazırda yapılmış ya da gelecekte yapılacak gümrük birliği, bölgesel ekonomik örgütlenme ya da benzer nitelikte uluslararası anlaşmalar,

(b) Tamamen ya da esas olarak vergilendirmeye ilgili uluslararası anlaşmalar ya da düzenlemeler.

MADDE IV

Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararı amacıyla, ayrımcı olmayacak biçimde, zamanında, yeterli ve etkin tazminat ödeyerek, yürürlükteki hukuk çerçevesinde ve işbu Anlaşma'nın 3. Maddesinde belirtilen genel ilkelere uygun olarak yapılan işlemler dışında, kamulaştırma, devletleştirme veya doğrudan veya dolaylı olarak benzeri etkileri yaratan uygulamalara maruz bırakılmayacaktır.

2. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin uygulanmasından veya öğrenilmesinden önceki piyasa değerine eşit olacaktır. Tazminat, gecikmesiz olarak ödenecek ve 5. Maddede tanımlandığı gibi serbestçe transfer edilebilir olacaktır. Tazminat ödemesindeki gecikme halinde, kamulaştırma ile ödeme tarihleri arasındaki faiz de dahil olacaktır.

3. Yatırımları; savaş, ayaklanma, iç karışıklıklar veya diğer benzeri olaylar nedeniyle diğer Tarafın ülkesinde zarara uğrayan Taraflardan birinin yatırımcıları, diğer Tarafça, sözkonusu zararların karşılanması bakımından kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına gösterdiği muameleden daha az elverişli olmamak kaydıyla, hangisi daha elverişli ise o muameleye tabi tutulacaktır.

4. Bu Maddenin I inci paragrafı saklı kalmak kaydıyla, diğer Taraf ülkesinde, sözkonusu paragrafta belirtilen durumlarda aşağıdaki sebeplerden kaynaklanan kayıplara maruz kalan yatırımcılar, her durumda derhal, etkili ve tam olarak tazmin edilecek veya zararları yerine konulmak suretiyle aynı şekilde giderilecektir.

(a) yatırımlarına veya yatırımlarının bir bölümüne diğer Tarafın kuvvetleri veya mercileri tarafından el konulması,

(b) yatırımlarına veya yatırımlarının bir bölümüne, diğer Tarafın kuvvetleri veya mercilerince durumun gerektirdiği zorunluluk hariç tahribat yapılması.

MADDE V

Ülkesine İade ve Transfer

1. Her bir Taraf, bir yatırım ile ilgili bütün transferlerin kendi ülkesinden içeriye ve dışarıya serbestçe ve gecikmeksizin yapılmasına izin verecektir. Bu tür transferleri aşağıdakileri içerir:

(a) sermaye ve yatırımın artırılması ve korunması için ilave meblağlar

(b) gelirler

(c) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen getiriler,

(d) 4. Madde çerçevesinde ödenecek tazminatlar

(e) yatırımlarla ilgili kredilerden kaynaklanan ana para ve faiz ödemeleri

(f) diğer Tarafın ülkesinde, bir yatırım ile ilgili uygun çalışma izinlerini almış olan bir Tarafın vatandaşlarının aldıkları maaş, ücret ve diğer akçalı özlük hakları

(g) bir yatırım ihtilafının giderilmesinden kaynaklanan ödemeler

2. Transferler, herhangi bir konvertibl para birimiyle ve transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru üzerinden yapılacaktır.

MADDE VI

Halefiyet

1. Eğer bir Taraf yatırımcısının yatırımı, ticari olmayan risklere karşı kanuni bir, sistem dahilinde sigorta edilmişse, sigortalayanın ilgili sigorta anlaşmasının ; şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Tarafça tanınacaktır.
2. Sigortalayan, yatırımcının kullanmaya yetkili olabileceği haklar dışında hiç bir hakkı kullanmaya yetkili olmayacaktır.
3. Bir Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar, işbu Anlaşma'nın VII.

Maddesi hükümleri uyarınca çözümlenecektir.

MADDE VII

Bir Taraf ile Diğer Tarafın Yatırımcısı Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflardan biri ile diğer Tarafın bir yatırımcısı arasında, o yatırımcının yatırımı ile ilgili, Taraf ülkenin yükümlülükleriyle bağlantılı olarak ortaya çıkan ihtilaflar, yatırımcı tarafından ev sahibi Tarafa bildirilecektir. Yatırımcı ile ilgili taraf bu uyuşmazlıkları, mümkün olduğunca iyi niyetle, karşılıklı danışma ve müzakereler yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.
2. Eğer uyuşmazlıklar, birinci paragrafta belirtilen bildirim tarihinden itibaren altı (6) ay içinde, bu yolla çözümlenemezse; uyuşmazlık, yatırımcının seçebileceği aşağıdaki mercilere sunulabilir:
  - (a) Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi ile kurulmuş olan Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID),
  - (b) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesi (UNCITRAL)
  - (c) Paris Uluslararası Ticaret Odası Tahkim Mahkemesi
  - (d) Daha önceden üzerinde uzlaşmaya varılmış herhangi bir uyuşmazlıkların çözümü yöntemi

Taraflar, böylece, ihtilafların uluslararası tahkim yoluyla çözümlenmesini kabul ederler.

3. Tahkim kararı; uyuşmazlığın bütün tarafları için kesin ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Taraf, verilen karar ulusal hukuku çerçevesinde yerine getirmeyi taahhüt eder.

MADDE VIII

Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflar, işbu Anlaşma'nın yorumu veya uygulaması ile ilgili olarak aralarında doğabilecek her türlü uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde, çabuk ve adil bir çözüm yolu arayacaklardır. Bu bakımdan, Taraflar bu tür çözümlere ulaşmak için doğrudan ve anlamlı görüşmeler yapmayı kabul ederler. Eğer Taraflar, aralarında uyuşmazlığın görüşülmeye başlamasından itibaren altı (6) ay içinde bu yöntemle uzlaşmaya varamazlarsa, uyuşmazlık herhangi bir Tarafın talebi üzerine, üç üyeli bir tahkim heyetine götürülebilir.
2. Her bir Taraf talebin alınmasından itibaren iki ay içinde, birer hakem tayin edecektir. Bu iki hakem, üçüncü bir ülke vatandaşı olan bir hakemi Başkan olarak seçecektir. Taraflardan biri, belirlenen süre içinde bir hakem tayin edemezse, diğer Taraf, Uluslararası Adalet Divanı'nın Başkanından bu tayini yapmasını talep edebilir.
3. Eğer iki hakem, atanmalarından itibaren iki ay içinde Heyet Başkanının seçimi konusunda anlaşma sağlayamazlarsa; Heyet Başkanı, Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından seçilecektir.
4. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, işbu maddenin (2) inci ve (3) üncü paragraflarında belirtilen hallerde görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahıs Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim, Başkan Yardımcısı tarafından yapılacaktır ve Başkan Yardımcısı da anılan görevi yerine getirmekten alıkonulursa veya Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim, Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılacaktır.
5. Tahkim Heyeti, Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaklardır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, Tahkim Heyeti, uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep edecektir.
6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz ay içinde, bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve Tahkim Heyeti - I hangisi daha sonra gerçekleşirse - son beyanlardan veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki ay içinde karara varacaktır. Tahkim Heyeti, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.

7. Başkanın ve diğer hakemlerin giderleri ile diğer giderler Taraflarca eşit olarak karşılanacaktır. Bununla beraber, Tahkim Heyeti re'sen giderlerin daha büyük büyük bir kısmının iki Taraftan birince karşılanmasına karar verebilir.

8. Eğer bir uyuşmazlık, bu Anlaşmanın VII. maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuş ve hala orada çözüm beklemekte ise, aynı uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmayacaktır. Bu, her iki Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurma taahhüdünü engellemeyecektir.

MADDE IX

Diğer Kuralların Uygulanması

1. İşbu Anlaşmaya ek olarak, bir tarafın mevcut veya daha sonra ortaya çıkacak genel veya özel bir kanun hükmü veya bir uluslararası hukuk yükümlülüğü diğer Taraf yatırımcısının yatırımına, işbu Anlaşmada öngörülenden daha elverişli bir düzenleme içeriyorsa, bu düzenleme elverişli olduğu ölçüde işbu Anlaşmaya üstün olacaktır.

2. Her bir Taraf, diğer tarafın yatırımcısının özel bir yatırımına ilişkin olarak yüklenmiş olabileceği diğer yükümlülükleri gözetecektir.

MADDE X

İstişareler

Tarafların temsilcileri, gerekli hallerde, Anlaşmanın uygulanmasını etkileyen herhangi bir konu hakkında istişarelerde bulunacaklardır. Bu istişareler, Taraflardan birinin önerisi üzerine diplomatik yollarla mutabık kalınacak yer ve zamanda gerçekleştirilecektir.

MADDE XI

Yürürlüğe Girme

1. İşbu Anlaşma, onay belgelerinin değişiminin tamamlandığı tarihten itibaren otuz (30) gün sonra yürürlüğe girecektir. Anlaşma on (10) yıllık bir dönem için yürürlükte kalacak ve bu Maddenin 2 inci paragrafına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalmaya devam edecektir.

2. Taraflardan her biri yazılı olarak diğer tarafa bir yıl öncesinden feshi ihbarda bulunarak, Anlaşmayı ilk on (10) yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an sona erdirilebilir.

3. İşbu Anlaşma Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik, Taraflardan her birinin diğer Tarafa değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını bildirmesi üzerinden otuz (30) gün geçmesinden sonra yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan ya da gerçekleşen ve bu Anlaşmanın uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, bu Anlaşmanın diğer bütün Maddelerinin hükümleri, sözkonusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir on (10) yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Ankara'da, 20 Ocak 2000 tarihinde, Türkçe, Yunanca ve İngilizce dillerinde, hepsi de asıl olarak imzalanmıştır.

Yorumlarda farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA

İsmail CEM Dışişleri Bakanı

YUNANİSTAN ADINA

George A. PAPANDREU Dışişleri Bakanı